

Днес, **19.01.2022 г.**, в изпълнение на чл. 8, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредба за ЕО), във връзка с постъпило в Министерство на околната среда и водите (МОСВ) уведомление по чл. 8, ал. 1 от Наредбата за ЕО за „Национална стратегия за околната среда и План за действие към нея“, МОСВ информира за следното:

I. По отношение на изискванията на глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС):

Разработването на Национална стратегия за околна среда (НСОС) се основава на принципите, определени в чл. 3 от ЗООС, а именно: устойчиво развитие, предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве, предимство на предотвратяването на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него, участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда, информираност на гражданите за състоянието на околната среда, замърсителят плаща за причинените вреди, съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие, възстановяване и подобряване на качеството на околната среда в замърсените и увредените райони, предотвратяване замърсяването и увреждането на чистите райони и на други неблагоприятни въздействия върху тях, интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики за развитие на икономиката и обществените отношения, достъп до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.

Основна визия на НСОС до 2030 г. е България да развива и утвърждава модел на възстановяващ икономически и социален растеж в границите на природния си потенциал, който гарантира здрави и устойчиви общности и екосистеми, необратимост на процеса на постигане на амбициозните цели за нулево замърсяване на околната среда и климатична неутралност, осигурява добър капацитет за адаптация към измененията на климата.

Стратегическата рамка включва 4 приоритета, за всеки от които са дефинирани стратегически цели, области на действие, индикатори за измерване на промяната, необходимите ресурси и очаквани резултати:

- **Приоритет 1:** Възстановяване на природния капитал. Устойчиви общности и екосистеми;

Специфична цел (СЦ) 1: Възстановяване и съхраняване на биологичното разнообразие и естествените функции на екосистемите с особено внимание върху тези с висок потенциал на биологично разнообразие.

СЦ 2: Устойчиво управление на защитените зони и информирано участие на заинтересованите страни; споделена отговорност, споделено управление;

СЦ 3: Екологизация на градовете - възстановяване на присъствието на природата в урбанизираните територии;

- **Приоритет 2:** Развитие в границите на природния потенциал. Ресурсна ефективност и нулево замърсяване;

СЦ 1: Утвърждаване на модел на икономически растеж, който създава стойност;

СЦ 2: Ефективно прилагане на йерархията на управление на отпадъците във всички процеси и на всички нива;

СЦ 3: Трансформация на икономиката и модела на поведение към нулево замърсяване;

- **Приоритет 3:** Ограничаване на изменението на климата и адаптация към климатичните промени;

СЦ 1: Ограничаване на емисиите парникови газове - трансформация във всички сектори – от промишленост и енергетика до транспорт и селското;

СЦ 2: Постигане на устойчиво към изменението на климата общество, адаптирано към неизбежното въздействие на изменението на климата;

- **Приоритет 4:** Управление за ускорено постигане на целите за околната среда;

СЦ 1: Подобряване нивото на интегриране на политиките по управление на околната среда на всички нива;

СЦ 2: Информираност, образование и отговорност за околна среда;

СЦ 3: Изграждане на капацитет за управление на околната среда.

Национална стратегия за околната среда и План за действие към нея, попадат в обхвата на чл. 85, ал. 1 от ЗООС и на основание чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ЕО, **подлежат на задължителна екологична оценка (ЕО)**. Съгласно чл. 82, ал. 1 от ЗООС процедурата по ЕО се съвместява изцяло с действащите процедури по изготвяне на планове/измененията на планове и завършва преди тяхното одобряване. НСОС и План за действие към нея ще се одобряват от Народното събрание, предвид което, на основание чл. 4, т. 1, компетентен орган за провеждане на процедурата по ЕО е министърът на околната среда и водите.

Докладът за ЕО за стратегията и плана следва да бъде възложен за разработване от възложителя на колектив от експерти с ръководител, отговарящ на изискванията на чл. 16 от Наредбата за ЕО.

Във връзка с горното, са поставени следните изисквания към обхвата на екологичната оценка:

1. Екологичната оценка трябва да съдържа най-малко информацията по чл. 86, ал. 3 от ЗООС, в съответствие със степента на детайлност на стратегията и плана.
2. Да се разгледа евентуално развитие на аспектите на околната среда без прилагането на стратегията и плана (т.нар. „нулева“ алтернатива).

3. Да се анализират вероятните значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, в т.ч. вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици от осъществяване на предвижданията на стратегията и плана.
4. Да се направи подробен анализ и оценка на потенциалния ефект и риск за здравето на хората от реализиране на предвижданията на плана.
5. Да се анализира евентуалното трансгранично въздействие на предвижданията на плана върху околната среда и човешкото здраве на територията на други.
6. Да се предложат адекватни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от осъществяването на плана върху околната среда. Мерките да бъдат мотивирани, в т.ч. и по отношение на очакваните резултати от прилагането им. Същите да бъдат представени, като:

- мерки за отразяване в окончателния вариант на плана и стратегията;

- мерки за изпълнение при прилагане на стратегията и плана.

7. Да се предложат мерки и индикатори за наблюдение и контрол на въздействията върху околната среда при прилагането на НСОС и План за действие към нея. Мерките следва да са съотносими с подробността на предвижданията на стратегията и плана, като за всяка мярка се посочат измерими индикатори за наблюдението и контрола на въздействията върху околната среда. За всеки индикатор следва да се посочат периодичност на измерване, мерна единица и орган за наблюдение и контрол.
8. Да се ползват указания и методики за стратегическа екологична оценка, публикувани на интернет страницата на Европейската комисия <http://ec.europa.eu/environment/eia/eia-support.htm> и на интернет страницата на МОСВ, ключова тема Превантивна дейност/Екологична оценка/Оценка по прилагането – <https://www.moew.government.bg/bg/prevantivna-dejnost/ekologichna-ocenka/>.

II. По отношение на изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

НСОС и План за действие към нея подлежат на задължителна екологична оценка. В тази връзка НСОС и План за действие към нея попадат и в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС, обн., ДВ, бр.73/2007 г., изм. и доп.)* и подлежат на процедура по оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитени зони по реда на чл. 31, ал. 4, във връзка с ал. 1 от *Закона за биологичното разнообразие (ЗБР)*.

Направената проверка за допустимост по смисъла на чл. 36, ал. 2 от *Наредбата за ОС* показва, че НСОС и План за действие към нея са допустими при съобразяване на произтичащите от тях планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с:

- режимите на защитените територии, определени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управлението им;
- режимите на защитените зони, определени със заповедите по чл. 12 от ЗБР и плановете за управлението им.

След преглед на представената документация и на основание чл. 36, ал. 3 от *Наредбата за ОС*, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е направена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която че НСОС и План за действие към нея, **няма вероятност** да окажат значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони, поради следните мотиви:

1. Националната стратегия за околна среда е документ, който комбинира политическата визия и приоритети в областта на околната среда с конкретна стратегия за тяхната реализация, като определя рамката и посоката на бъдещо развитие;
2. НСОС включва приоритети и цели насочени към възстановяване и съхранение на биологичното разнообразие и естествените функции на екосистемите, устойчиво управление на защитени зони и информирано участие на заинтересованите страни, споделена отговорност, споделено управление, възстановяване на присъствието на природата в урбанизираните територии, развитие в границите на природния потенциал, ресурсна ефективност и нулево замърсяване, предотвратяване и намаляване на количеството образувани отпадъци, постигане на синергичен ефект от въвеждането на модела на кръгова икономика и устойчивото управление на отпадъците, ограничаване на изменението на климата и адаптация към климатичните промени, ограничаване на емисиите на парникови газове, постигане на устойчиви към изменението на климата общество и бизнес, подобряване на политиките по управление на околната среда, информираност на гражданите и обучение за околната среда, изграждане на капацитет за управление на околната среда, поради което няма вероятност от пряко или косвено отрицателно въздействие върху ключовите елементи на защитените зони, включително върху структурата, числеността и плътността на популациите на опазваните в защитените зони видове, вкл. птици.

Информираме Ви, че е изпратено писмо до четирите Басейнови дирекции, с което са изискани становища по чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ), както и за допустимостта на НСОС и План за действие към нея спрямо режимите по ЗВ и в утвърдените Плановете за управление на речните басейни и Плановете за управление на риска от наводнения. След получаване на становищата по компетентност, същите ще Ви бъдат предоставени своевременно.

/отговорено от МОСВ на 14.01.2022 г./